

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

Promemorian Sociala grundvillkor i den gemensamma jordbrukspolitiken (Ds 2024:5) LI2024/00903

Kammarrätten har inga synpunkter på förslagen och bedömningarna i promemorian utöver de som framgår nedan.

3.10.6 Uppgiften att fatta beslut om och värdera överträdelsen

Kammarrätten ifrågasätter införandet av en skyldighet för domstolarna att sända en kopia av domar avseende överträdelser som kan antas utgöra sociala grundvillkor till länsstyrelsen, så som föreslås i 4 a kap. 5 § första och tredje stycket i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna aktualiseras skyldigheten att sända kopia av avgörandena till relevant länsstyrelse – så som förfarandet beskrivs i promemorian – i mål rörande arbetsmiljö- eller arbetstidsregleringen där en förvaltningsrätt efter ansökan från Arbetsmiljöverket beslutat om att ålägga motparten att betala en sanktionsavgift eller ett vite.

Det kan konstateras att frågan om ett socialt grundvillkor har överträtts och konsekvenserna av detta inte är frågan i dessa mål, utan om det finns grund för att besluta om sanktionsavgift/vite utifrån den tillämpliga regleringen i målet. Det framstår för kammarrätten som olämpligt att förvaltningsrätten utanför ramen för den aktuella processen ska göra en bedömning av om ett socialt grundvillkor kan antas ha överträtts av ena parten i målet och genom att översända domen till länsstyrelsen ge en impuls till myndigheten att det kan finnas anledning att inleda ett sanktionsförfarande mot den parten. En sådan uppgift gäller offentlig förvaltning och är svår att förena med det ansvar domstolarna ska ha för rättskipningen och de krav som följer av den uppgiften.

Det kan vidare ifrågasättas huruvida domstolen utan någon närmare analys eller efterforskningar skulle kunna avgöra om det kan antas ha skett en överträdelse av ett socialt grundvillkor utifrån den EU-rättsliga regleringen och om överträdelsen skett i en sådan verksamhet för vilken stöd lämnas. Som angetts ovan anser kammarrätten inte att det ankommer på domstolen att göra sådana ställningstaganden utanför ramen av en faktisk process.

Då frågan om sociala grundvillkor inte är en del av processen i det aktuella målet, finns även en risk att skyldigheten att översända domen kommer att förbises.

Förslaget framstår mot den bakgrunden varken som lämpligt eller ändamålsenligt. Det ligger enligt kammarrätten närmare till hands att Arbetsmiljöverket, i de fall Arbetsmiljöverket är part i målet, översänder aktuella avgöranden till länsstyrelsen. För det fall att domstolarna ändå åläggs en sådan skyldighet bör den som utgångspunkt utformas på så sätt att domar inom vissa måltyper konsekvent ska skickas till länsstyrelsen utan någon bedömning i det enskilda fallet kring förutsättningarna för ett sanktionsförfarande avseende sociala grundvillkor.

6.1 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2022:1826) om EU:s gemensamma jordbrukspolitik

4 a kap. 5 §

Enligt tredje stycket i bestämmelsen ska skyldigheten att skicka en kopia av ett avgörande gälla endast om det kan antas att överträdelsen avser ett socialt grundvillkor etc. I författningskommentaren anges att ”det handlar om lågt ställda krav som syftar till att länsstyrelserna inte ska få ett onödigt stort antal domar, beslut och godkända förelägganden sända till sig”. Det är å ena sidan tilltalande för den – domstol eller Arbetsmiljöverket – som ska bedöma om det i det enskilda fallet finns en skyldighet; bedömningen blir sannolikt enklare att göra. Å andra sidan rör det sig om ett lågt ställt krav (kan antas) som riskerar att inte leda till en sådan begränsning av mängden avgöranden som ska skickas till länsstyrelserna som beskrivs i författningskommentaren. Resultatet kan snarare bli att endast ett fåtal avgöranden inte skickas till länsstyrelserna.

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Mattias Almqvist, och tf. kammarrättsassessorerna Lily Maher, föredragande.

Mattias Almqvist

Lily Maher